

Op zoek naar Wintervlinders

Donderdag 4 november gaan we op stap met Anton Cox. Anton heeft voor ons de bomen ingesmeerd met een geurig mengsel van stroop en alcohol. Maar zullen er tijdens dit regenachtige en koude weer nog wel vlinders zijn?

De herfst vormt voor de meeste insecten een keerpunt. Velen sterven, sommigen trekken weg naar warmere oorden, anderen trachten dan weer goed verstoppt de winter door te komen.

Als jullie echter gedacht hebben, dat de winter volledig insectenloos is, dan hebben jullie het mis. Wanneer de temperatuur richting het vriespunt daalt, komen de ijsberen onder de insecten te voorschijn: wintervlinders. Niet dat deze dagactieve nachtvlinders masochistisch van aard zijn. Achter hun koele levenswijze schuilt een meesterlijk plan. Wintervlinders zijn zeker geen buitenissige bewoners van de Noordpool. Ze zijn er in geslaagd om zowat het gehele noordelijke halfrond te koloniseren. Bij ons zijn de kleine en grote wintervlinder zeer algemene verschijningen. De bossen bij Mook en de tuinen genieten hun voorkeur. Als er maar loofhout staat, het liefst appel, peer, kers, eik, meidoorn, hazelaar, sleedoorn of berk. En als het echt niet anders kan nemen ze ook genoegen met struikhei.

De wintervlinders worden vooral actief als de temperatuur nog net niet onder nul graden is gedaald. Enkele graden vorst kunnen ze wel verdragen, maar strenge winters worden ook hen noodlottig. Omdat het bij ons nu nog zacht is, kunnen jullie het leven van de wintervlinders zonder veel moeite van nabij meemaken.

De vlinder die u in de buurt van een loofboom ziet fladderen, is het mannetje. Als die op een twijg neerstrijkt om zich te koesteren in de winterzon, kunt u zijn tekening beter bekijken. Neemt U echter wel een zaklamp mee. Wanneer het mannetje plotseling opgewonden opvliegt, is het beneveld en verstrikt geraakt in een fijn netwerk van geuren, dat het vrouwtje onophoudelijk uitzendt en dat het mannetje gretig ontvangt. Dat doet hij met zijn chemoreceptoren, zeg maar geurvreters, die zich op zijn gevederde antennen bevinden.

Het moet wel een zeer verleidelijk parfum zijn, want zij is bepaald niet moeders mooiste. Mochten we haar, kruipend over een boomstam, in het oog krijgen, dan ziet u wel waarom. Haar grijswitte lijf met donkere lijnen houdt het midden tussen een kever en een spin en vliegen kan ze met haar kleine vleugelstompjes ook al niet.

Toch heeft de natuur dit allemaal zo gewild. Het hoort bij het strategisch plan van de wintervlinder. Als fladderende vrouwtjesvlinder, moeder van een nieuw nageslacht, val je vooral in deze koude, schrale dagen als voedszaam vogelhapje nogal op. Dus heeft ze zich onopvallend op boomstammen verschanst, dicht in de buurt van de knoppen. Immers, wat een vogeloog niet ziet, "ruiken" de mannetjes! Als die in volle vlucht worden gevangen zijn er nog genoeg over om met de vrouwtjes te paren.

Na de paring legt het vrouwtje haar eitjes, soms met 200 stuks tegelijk, in de spleten van de schors. Niet slecht bekeken: als in maart-april de rupsen uit het ei kruipen, kunnen ze meteen met het knaagwerk beginnen. Wintervlinders kennen per jaar maar één generatie. Eind mei, begin juni hebben de rupsen hun buik vol en laten ze zich langs gesponnen draden naar beneden zakken om in de grond te verpoppen. In het najaar ontwaken ze als vlinders en zorgen in november en december voor de nodige winterromantiek.

Startpunt blokhut Den Bosco. [19.00 – 22.00 uur] Mook. De blokhut ligt aan de Villa weg in het bos. De route er naar toe wordt aangegeven met bordjes. U bent hierbij allen uitgenodigd deel te nemen aan deze boeiende ontdekkingstocht.

Informatie : Anton Cox [024-6962001].